

Kulatý stůl (hranáta vysokoškolská lavice) O divadelní kritice

Cíl diskuze:

Moderovaná diskuze proběhne v semináři Kritická praxe. Většina studentů je v prvním nebo druhém ročníku bakalářského studia, pár jich je ze třetáku a z prváku na magistru. Cílem diskuze je tedy poskytnout (většinou) začínajícím pisatelům pohled mladých lidí, kteří se kritikou a příbuznými obory zabývali či zabývají, popřípadě i živí. Obsahem by tedy měly být nejen pokročilá témata jako např. rozdíly v přístupu ke kritice mezi mladou generací a tou starší (u nás Josef Herman, Karel Král, Radmila Hrdinová ad.) nebo prolínání české a slovenské kritické platformy nejmladší generace kritiků, ale také témata naprosto základní a pro kritiku bytostná jako např. jaká je podstata kritiky, co to vlastně je atd.

Vzhledem k tomu, že jde o seminář, můžeme si dovolit být i méně formální a důležité především je, aby studenti nasáli něco z vašeho pohledu a osobních zkušeností.

Témata

Zde navrhuji seznam témat, kterých bych se ráda dotkla a na něž se můžete dopředu připravit. Kdyby vás napadlo cokoli, co byste rádi doplnili, budu jediné ráda, když mi dáte zpětnou vazbu. :-)

Velmi pravděpodobně se nedotkneme úplně všeho, nebo se některá témata vzájemně prolnou. Ale aspoň nás snad nic nepřekvapí.

OKRUH 1 - Osobní zkušenost (na rozjezd)

Jak jste se psaním začínal/a? Kdy je dobré začít a jak? Nějaký tip?

Jaké jsou vaše zásady? Čím se při psaní řídíte? Jaký je váš osobní přístup ke psaní?

Jak se zlepšovat a vyvíjet?

Jak se proměnil váš vztah ke psaní?

S jakými tipy psaní máte zkušenost a jak se podle toho liší váš přístup?

Co podle vás kritik potřebuje, aby mohl psát? (jazyk, slovní zásoba, názor, kritické myšlení, mít přehled o současném dění, hodně číst, vyznat se v umění napříč žánry, vyznat se v historii, vyznat se v popkultuře atd.?)

OKRUH 2 - Podstata kritiky

Co je podle vás kritika? (jde o informace, soud, názor, reflexi...?) Čemu a k čemu slouží, pokud něčemu či k něčemu?

Mění se podle vás způsob psaní podle typu divadla? (komerční produkce, inscenace "pro diváky" vs. experimentální, nezávislé produkce - myslím tím něco jako dichotomii divadlo "fabrika" x nezávislé divadlo plné ideálů, přestože to samozřejmě neplatí jako obecně platný protiklad)

Jak se liší psaní o klasičtější činohře, experimentální a autorské činohře, tanci a performanci?

Jaká by měla kritika/recenze být?

Čemu by se měl kritik naprosto vyvarovat?

Je performativní kritika ještě plnohodnotnou reflexí nebo jde už spíše o umělecké dílo? K čemu je dobrá?

OKRUH 3 Krize a budoucnost divadelní a kulturní kritiky

V čem podle vás krize kritiky, o níž se velice často mluví, tkví? Opravdu zažíváme krizi? V jakém smyslu?

Jaké problémy má kritická platforma na Slovensku a jaké v Česku? Pokud nějaké má?

Proč by měla podle vás kritika nadále existovat, přestože ji čte jen omezený okruh společnosti?

Jaká je budoucnost kritiky? Mělo by se něco změnit? Měla by se nějak přizpůsobit životnímu stylu a způsobu myšlení současné společnosti? Do jaké míry? Jak?

Online periodika, rádio, nebo printová média - jak se liší psaní, v čem tkví jejich výhody a nevýhody? Proč má smysl psát kritiku do tištěných médií?

OKRUH 4 Život a praxe

Dá se podle vás kritikou uživit? Co všechno lze dělat spojeného s kritikou? Redakce nebo na volné noze?

Jak se dostat do praxe a svými texty si vydělávat?

Jakým způsobem fungujete v divadelnické komunitě? Komunikujete s divadelníky, popř. s divadly? Je pro vás osobní kontakt s praktiky důležitý a proč/ proč ne?

Jaký máte vztah k vašim textům? Vidíte se v nich? Je pro vás psaní již rutinou/ řemeslem?

Dá se psát celý život? Jak nevyhořet, neunavit se, nevyčerpat?